

СТАН ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРАВОВИХ СТАНДАРТИВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

І. С. Демченко, аспірант

Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого

Досліджено стан імплементації європейських правових стандартів місцевого самоврядування в Україні. Розглянуто та проаналізовано ключові положення міжнародних документів, що містять європейські правові стандарти місцевого самоврядування, оцінено ступінь їх імплементації у законодавство України. Констатовано необхідність обов'язкового врахування європейських правових стандартів при нормотворчій роботі у сфері місцевого самоврядування.

Ключові слова: *європейські правові стандарти місцевого самоврядування, міське самоврядування, Рада Європи.*

Постановка проблеми. Становлення місцевого самоврядування є надзвичайно складним та суперечливим процесом для будь-якої країни, котра, спираючись на різні історичні та національні чинники, різний рівень соціального та економічного розвитку, особливості національних правових систем має особливу, власну модель місцевого самоврядування. Проте зазначене не заважає європейським країнам керуватися одними й тими самими цінностями, які внаслідок свого загального визнання стали європейськими правовими стандартами місцевого самоврядування. Тому тільки доведення до кінця довготриваючої реформи місцевого самоврядування з урахуванням європейських правових стандартів місцевого самоврядування дозволить говорити про утвердження в Україні реального громадянського суспільства та правової держави.

Саме тому нині є актуальним дослідження тих джерел європейського права, що містять правові стандарти місцевого самоврядування та оцінювання рівня їх імплементації у законодавство України. Перед Україною постає важке завдання, оскільки утвердження дієздатного інституту місцевого самоврядування внаслідок тоталітарного минулого потребує значних зусиль та часу [1, с. 254]. Як зазначає В. Нудельман, реформування місцевого самоврядування — найважливіша ланка децентралізації влади [2, с. 266]. Вважаємо, що саме європейські стандарти місцевого самоврядування мають стати базисом та орієнтиром для проведення комплексу реформ, що включає модернізацію системи державного управління, децентралізацію державної влади, функціонування реального та дієвого інституту місцевого самоврядування. Через це видається важливим визначити основні міжнародні угоди, що містять євро-

пейські стандарти місцевого самоврядування, проаналізувати ступінь їх імплементації у законодавство України та визначити їх можливі перспективи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науці конституційного та муніципального права європейські правові стандарти у місцевому самоврядуванні розглядаються як складова частина міжнародних стандартів місцевого самоврядування. На особливу увагу заслуговують розробки таких вітчизняних науковців, як В. Авер'янов, М. Баймуратов, О. Батанов, В. Барвіцький, В. Борденюк, В. Григорьев, В. Кампо, І. Коліушко, В. Куйбіда, В. Погорілко, М. Пухтинський, Ю. Тодика та ін. Існуючі дослідження більшою мірою спрямовані на дослідження Європейської хартії місцевого самоврядування [3] як основоположного документа Ради Європи у системі місцевої (локальної) демократії. Також слід відмітити низку економічних досліджень стосовно розвитку транскордонного співробітництва. Значну увагу приділено дослідженню європейського досвіду регіональної політики. Проте загалом констатуємо відсутність в Україні комплексних наукових досліджень, присвячених стану імплементації європейських правових стандартів місцевого самоврядування у правову систему України.

Формулювання цілей. Метою статті є дослідження стану імплементації європейських правових стандартів місцевого самоврядування в Україні, а також аналізування ключових положень міжнародних документів, що містять європейські правові стандарти місцевого самоврядування, оцінювання і ступінь їх імплементації у законодавство України.

Виклад основного матеріалу. Інтеграційні процеси на території Європи у п'ятдесяті роки минулого століття спричинили прийняття особливої групи міжнародно-правових норм, основною метою яких стало формування уніфікованого внутрішньодержавного законодавства країн Європи. Так, Рада Європи — міжнародна організація, що об'єднує всі країни Європи, визначила своєю метою втілення в життя ідеалів і принципів особистої свободи, політичної свободи та верховенства права — принципів, що становлять підвалини кожної справжньої демократії [4]. Серед інших було проголошено принципи організації місцевої влади, яких дотримуються всі демократичні країни Європи [5, с. 136]. Твердження, що без повноцінного та дієвого місцевого самоврядування неможливо уявити насправді демократичну державу, вже стало аксіомою. Саме тому під егідою Ради Європи було прийнято основоположні документи, які містять правові стандарти, у тому числі стосовно місцевого самоврядування.

Першим таким документом є *Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями від 21 травня 1980 р.* [6] (далі — *Мадридська конвенція 1980 р.*). Транскордонне співробітництво сфокусовано перш за все на співпрацю суміжних регіонів, територій сусідніх країн, які мають спільний кордон. Наявність спільного кордону є принципово важливою умовою для розвитку транскордонного

співробітництва сусідніх територій [7, с. 71]. Транскордонне співробітництво спрямоване на подолання негативних аспектів існування кордонів та має на меті покращення умов життя населення. Станом на грудень 2010 р. Мадридська конвенція 1980 р. набрала чинності у 36 країнах Європи. Україна приєдналася до цієї конвенції у 1993 р. [8], що відбулося до вступу України до Ради Європи.

Як зазначає М. Баймуратов, наведене є не тільки визнанням потенційних можливостей України як значної європейської держави, що обрала демократичні орієнтири розвитку та готова брати участь в європейських інтеграційних процесах, котрі стрімко набирають силу і трансформуються в домінуючу тенденцію регіональної і глобальної міжнародної політики, а й своєрідним першим запрошенням до сім'ї європейських народів [5, с.163].

До Мадридської конвенції 1980 р. було підписано три додаткові протоколи. Два з них були підписані та ратифіковані Україною [9]. Останній, протокол № 3 до Мадридської конвенції стосовно об'єднань євро регіонального співробітництва (ОЕС) [10], було підписано 16 листопада 2009 р. Зазначений протокол надає додаткові інституційні можливості для реалізації та поліпшення міжрегіонального, прикордонного та транскордонного співробітництва шляхом створення «об'єднань євро регіонального співробітництва». На сьогодні Україною та її органами влади опрацьовується можливість ратифікації зазначених документів Ради Європи.

У розвиток положень Мадридської конвенції 1980 р. було ухвалено Закон України «Про транскордонне співробітництво» [11], яким визначено його правові, організаційні та економічні засади. Особливістю транскордонного співробітництва України є те, що воно відбувається як на кордоні з країнами Європейського Союзу, так і на кордонах з Росією, Білоруссю та Молдовою. Україна має сухопутний кордон із сіма державами Європейського Союзу. Із двадцяти семи областей дев'ятнадцять є прикордонними. На території таких прикордонних областей, як Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Одеська, Сумська, Харківська, Чернівецька, Чернігівська, Автономна Республіка Крим, створено вісім євро регіонів — Буг, Верхній Прут, Дніпро, Карпатський, Нижній Дунай, Слобожанщина, асоціація «Чорноморський Євро регіон» та Ярославна. Завершується робота зі створення євро регіону Донбас на території м. Донецька та Луганської області [12].

Реалізація різнопланового та різнорівневого міжнародного співробітництва місцевої влади має однозначно позитивний характер [5, с. 164]. Проте, незважаючи на імплементацію Мадридської конвенції 1980 р., двох протоколів до неї, ухвалення відповідного закону, інших підзаконних нормативно-правових актів, тобто де-юре існування законодавчого базису для функціонування транскордонного співробітництва між територіальними громадами та їх представницькими органами, де-факто відсутні гармонізовані між суміж-

ними територіальними владами нормативно-правові акти щодо повноважень з питань транскордонного співробітництва, як цього вимагають європейські правові стандарти місцевого самоврядування. Маємо надію на те, що, враховуючи географічне розташування України, транскордонне співробітництво стане дієвим інструментом у спільному розв'язанні проблем територіальних громад на прикордонних територіях України.

Другим, але найбільш значущим європейським правовим стандартом для розвитку локальної демократії для країн Європи є Європейська хартія місцевого самоврядування [13] (далі — Хартія). М. Гірняк, аналізуючи правову природу Хартії, відзначає, що, незважаючи на труднощі, які супроводжували прийняття і ратифікацію на першому етапі її існування, цей документ незабаром переріс у загальноприйнятий європейський стандарт. За своєю сутністю Хартія спрямована на утвердження та захист самостійності місцевого самоврядування як фундаментального принципу демократичного конституційного устрою країн Європи [14, с.10–11]. Вона містить зобов'язання для держав — членів Ради Європи щодо забезпечення політичної, адміністративної та фінансової незалежності органів місцевого самоврядування. Хартія не визначає конкретні форми, обов'язкові моделі місцевого самоврядування. Її положення сприяють, спрямовують окремі країни на пошук та побудову найбільш дієвих моделей функціонування місцевої демократії. Положення Хартії увійшли до національного законодавства практично усіх країн Європи та здебільшого відображені у багатьох конституціях країн так званої «нової демократії».

Україна без застережень ратифікувала Хартію у 1997 р. [15], і вже із 1998 р. вона є частиною національного законодавства. З того часу її положення ставали предметом багатьох наукових досліджень та дискусій фахівців різних галузей. Важливо зазначити, що чинне національне законодавство України про місцеве самоврядування у переважній більшості сприйняло положення Хартії, яка виступає своєрідним концептом локальної демократії на європейському правовому просторі [5, с.155].

16 листопада 2009 р. було підписано Додатковий протокол до Хартії про право участі у справах місцевого органу влади [16], основні положення якого зводяться до підсилення права участі та впливу на здійснення повноважень і обов'язків місцевих органів влади кожного громадянина та права на отримання інформації від місцевих органів влади. Станом на 15 грудня 2010 р., цей протокол вже підписано 12 європейськими країнами. Україна поки що не підписала зазначений міжнародний документ, проте він вже обговорюється урядовими органами.

Наступним документом є Європейська конвенція про участь іноземців у громадському житті на місцевому рівні від 5 лютого 1992 р., підписана у Страсбурзі [17]. Її основна мета — сприяти залученню постійних мешканців-іноземців

у життя суспільства на місцевому рівні. Зокрема, передбачається, що держава повинна забезпечити іноземцям, що проживають на законних підставах, на тих самих умовах, що і власним громадянам, «класичні права» — свободи слова, об'єднання та асоціації, що можуть виступати як дорадчі органи. Також передбачається можливість надавати іноземцям право обирати та бути обраним до органів місцевого самоврядування, що на законних підставах проживають на території держави понад п'ять років. Станом на грудень 2010 р. цю конвенцію підписали тільки 13 країн — членів Ради Європи, а ратифікували лише вісім. І. Балабанова вважає, що оскільки Україна є членом Ради Європи, її приєднання до зазначеної конвенції є лише питанням часу [18, с.185].

Європейська хартія регіональних мов або мов меншин 1992 р. набрала чинності у 1998 р. Сфера її застосування поширюється на законодавство, школи, громадське, культурне, економічне і соціальне життя, засоби масової інформації та інші напрями соціального розвитку, що безпосередньо входять до компетенції не тільки держави, а й органів місцевого самоврядування. Україна ратифікувала цю Хартію лише із другої спроби у 2003 р. [19]. Питання стосовно належності даної Хартії до джерел європейських правових стандартів місцевого самоврядування є доволі такі спірним, проте відповідно до п. 2 ст. 10 Хартії деякі зобов'язання держав — членів Ради Європи безпосередньо стосуються органів місцевого самоврядування. Зокрема, для України це: використання регіональних мов або мов меншин у рамках регіонального або місцевого самоврядування; оприлюднення органами регіональної влади своїх офіційних документів також відповідними регіональними мовами або мовами меншин; оприлюднення органами місцевої влади своїх офіційних документів також відповідними регіональними мовами або мовами меншин; використання органами регіональної влади регіональних мов або мов меншин у дискусіях, які відбуваються на їхніх зборах, не виключаючи, однак, використання офіційної мови (мов) держави; використання органами місцевої влади регіональних мов або мов меншин у дискусіях, які відбуваються на їхніх зборах, не виключаючи, однак, використання офіційної мови (мов) держави; використання або прийняття у разі необхідності паралельно з назвами офіційною мовою (мовами) традиційних правильних форм написання назв місцевостей регіональними мовами або мовами меншин.

Європейська ландшафтна конвенція від 20 жовтня 2000 р. [20] покладає на місцеві органи влади договірних держав зобов'язання стосовно забезпечення сталого розвитку, що базується на збалансованому і гармонійному співвідношенні між соціальними, економічними та культурними чинниками. Дану конвенцію Україна ратифікувала у 2005 р. [21], і вона набрала чинності для України із 1 липня 2007 р.

Європейська хартія про участь молоді в муніципальному і регіональному житті 1992 р., переглянута у 2003 р. хоча і не має статусу конвенції, але її

основні положення забезпечують підвищення здатності молоді інтегруватися як у місцеву спільноту, так і реалізувати свої здібності на загальнодержавному рівні. Ця Хартія сприяє залученню молоді до процесу ухвалення рішень, які безпосередньо впливають на їхнє життя і заохочують займати активну позицію в тих змінах, що відбуваються на їхній вулиці, в їхньому кварталі, місті. Глибоке вивчення змісту і шляхів реалізації принципів, що містяться у цій Хартії, є надзвичайно актуальними для державних органів і органів місцевого самоврядування [5, с. 174] нашої країни у світлі реалізації Концепції проекту Загальнодержавної цільової соціальної програми «Молодь України»[22].

Пріоритетом у роботі інституцій Ради Європи є також сприяння розвитку регіональної демократії, єврорегіональному розвитку, прикордонному та транскордонному співробітництву, в тому числі в рамках єврорегіонів, до складу шести з яких входить Україна. Провідними документами Ради Європи у цій сфері є Гельсінські принципи щодо регіонального самоврядування [23, с. 516]. Також триває робота із розроблення Європейської хартії регіонального самоврядування, яка має стати таким самим основоположним документом для країн Європи, як і Європейська хартія місцевого самоврядування. Ухвалення цього документа є значним внеском у подальше зміцнення інституту місцевого самоврядування.

Слід відзначити зростання ролі такого інституціонального органу Ради Європи, як Конгрес місцевих та регіональних влад Європи, що представляє інтереси общин та місцевих влад країн Європи. Під його егідою були розроблені та прийняті міжнародні документи, що можуть вважатися ключовими документами для розвитку різних сфер та галузей міжнародного співробітництва органів місцевої влади країн Європи. Серед таких документів слід відмітити Європейську декларацію місцевих прав 1992 р., Європейську Хартію урбанізму 1993 та 2008 років. [24].

Деякі науковці вважають, що до джерел європейських правових стандартів місцевого самоврядування належать рекомендації інституціональних органів Ради Європи. Що стосується питань місцевого самоврядування на території України, то це Рекомендація № (98)12 про нагляд за діяльністю місцевих органів влади та Рекомендація № (2001)19 про участь громадян у місцевому суспільному житті. Вважаємо, що не можна погодитися із наведеною позицією виходячи із такого. Відповідно до Статуту Ради Європи [4], рекомендації Комітету міністрів, при всій своїй значущості не мають юридично зобов'язального характеру (*vis obligandi*) та прямих правових наслідків для країн — членів Ради Європи. Але їх значення полягає у так званому «моральному авторитеті», оскільки рекомендації відображують спільну позицію європейських урядів у даному питанні, а отже, справляють вплив на відповідну державу, якої вони стосуються [25, с. 100–101].

Висновки. Підсумовуючи наведене, відмічаємо таке. Україна за останні роки пройшла складний і динамічний шлях утвердження самоврядування, який ще далеко не завершений. Безумовно, імплементація положень Європейської хартії місцевого самоврядування, Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями є свідченням орієнтації України на європейські правові стандарти місцевого самоврядування. Будь-яке законодавство в Україні у сфері місцевого самоврядування має розроблятися з обов'язковим урахуванням відповідних правових актів Ради Європи [26, с.8].

Наступним кроком мають стати здійснення комплексних заходів щодо приведення національного законодавства України у відповідність із європейськими правовими стандартами місцевого самоврядування та забезпечення реальності місцевого самоврядування, що перш за все враховує принципи організаційної, правової та фінансової автономії органів місцевого самоврядування.

Крім цього, Україна як держава — член Ради Європи, що стала на шлях запозичення позитивного досвіду побудови та функціонування системи місцевого самоврядування на європейських цінностях, має провести роботу з ратифікації та імплементації нових правових документів у галузі місцевої та регіональної демократії — 3-го додаткового протоколу до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями та Додаткового протоколу до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах місцевого органу влади.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративно-територіальна реформа в Україні: політико-правові проблеми [Текст] : монографія / І. О. Кресіна, А. А. Коваленко, К. М. Вітман, О. В. Скрипнюк та ін. ; за ред. І. О. Кресіної. — К. : Логос, 2009. — 480 с.
2. Нудельман, В. Місцеве самоврядування — шляхи розвитку [Текст] / В. Нудельман // Проблеми реформування публічної влади : зб. матер. та док. ; заг. ред. Р. П. Безсмертного; наук. ред. М. Пухтинський. — К. : Атіка, 2009. — С. 266–273.
3. Європейская хартия местного самоуправления 1985 г. [Текст]. — Страсбург, 1985.
4. Статут Ради Європи 05.05.1949 [Текст] // Офіц. вісн. України. — 2004. — 26 лип. 2004. — Ст. 1733, преамбула та ст. 1.
5. Погорілко, В. Ф. Муніципальне право України [Текст] : підручник / В. Ф. Погорілко, М. О. Баймуратов, Ю. Ю. Бальций и др. / за ред. Баймуратова М. О. — 2-ге вид., доп. — К. : Правова єдність, 2009. — 720 с.
6. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями від 21.05.1980 [Текст] / Офіц. вісн. України 2006. — 15.03.2006. — Ст. 585.
7. Гарагонич, В. В. Концептуальні засади транскордонного співробітництва України [Текст] / В. В. Гарагонич // Наук. пр. : наук.-метод. журн. — Історія. — Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім.Петра Могили, 2009. — Т. 115. — Вип. 102. — С. 69–74

8. Про приєднання України до Європейської конвенції про основні принципи транскордонного співробітництва між територіальними общинами або органами влади 1980 р. : постанова Верхов. Ради України від 14 липня 1993 р. [Текст] // Відом. Верхов. Ради України. — 1993. — № 36. — Ст. 369.
9. Про внесення змін до постанови Верховної Ради України «Про приєднання України до Європейської конвенції про основні принципи транскордонного співробітництва між територіальними общинами або органами влади 1980 року» та про ратифікацію додаткових протоколів до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями : Закон України від 24.06.2004 № 1879-IV [Текст] // Відом. Верхов. Ради України. — 2004. — № 50. — Ст. 534.
10. Протокол № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва (ОЕС) [Текст]. — 16.11.2009.
11. Електронний ресурс. — режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_947
12. Про транскордонне співробітництво : Закон України від 24.06.2004 року № 1861-IV [Текст] // Голос України. — 2004. — № 134 (зі змінами).
13. Концепція Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2011–2015 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2010 року № 1838-р [Текст] // Уряд. кур'єр. — 29.09.2010. — № 180.
14. Европейская хартия местного самоуправления 1985 г. [Текст]. — Страсбург, 1985.
15. Гірняк, М. В. Європейська Хартія місцевого самоврядування в Україні: питання реалізації та контролю [Текст] / М. В. Гірняк — Львів : Каменяр, 2004 — 57 с.
16. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування : Закон України. № 452/97-ВР від 15.07.1997 [Текст] // Урядовий кур'єр. — 1997. — № 133-134. — 24.07.97.
17. Додатковий протокол до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах місцевого органу влади від 16.11.2009 року [Текст].
18. Електронний ресурс. — режим доступу: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/207.htm>
19. Конвенція про участь іноземців у суспільному житті на місцевому рівні від 5 лютого 1992 року м. Страсбург [Текст]. — Акти європейського права з питань регіональної політики та місцевого самоврядування / за заг. ред. А. П. Яценюка. — К. : Парламент. в-во, 2007. — С. 137–145.
20. Балабанова, І. Міжнародні стандарти регіональної політики держав — членів Ради Європи та Європейського Союзу [Текст] / І. Балабанова // Порівняльно-правові дослідження : укр.-грец. міжн. наук. юрид. журнал, 2008. — № 2 : Глобалізація і право. Інтернаціоналізація і фрагментація у правовому розвитку. — С. 181–191.
21. Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин : Закон України № 802-IV від 15.05.2003 [Текст] // Уряд. кур'єр. — 2003. — № 105.
22. Європейська ландшафтна конвенція від 20 жовтня 2000 року м. Флоренція — Акти європейського права з питань регіональної політики та місцевого самоврядування [Текст] / за заг. ред. А. П. Яценюка. — К. : Парламент. вид-во, 2007. — С. 145–155.
23. Про ратифікацію Європейської ландшафтної конвенції : Закон України № 2831-IV (2831-15) від 07.09.2005 [Текст] // Відом. Верхов. Ради України. — 2005. — № 51. — Ст. 547.

24. Про схвалення Концепції проекту Загальнодержавної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009–2015 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 825-р від 11.06.2008 [Текст] // Офіц. вісн. України. — 2008 р. — № 43. — Ст. 1427.
25. Гук, А. Україна та Конгрес Ради Європи — сучасний стан співробітництва// Проблеми формування добрососуського, належного місцевого врядування [Текст] / А. Гук : зб. матер. та док. / заг. ред. М. Пухтинського. — К. : Атіка 2008. — С. 516–523
26. Европейская хартия городов II. Манифест новой урбанистики — 29 мая 2008 г. в Страсбурге [Текст]. — 15 с.
27. Електронний ресурс. — режим доступу: <https://wcd.coe.int/wcd/ViewDoc.jsp?id=1302971&Site=COE>
28. Бенуа-Ромер, Ф., Право Ради Європи. Прямуючи до загальноєвропейського простору [Текст] / Ф. Бенуа-Ромер, Г. Клебст ; пер. з англ. — К. : К.І.С., 2007. — 232 с.
29. Акти європейського права з питань регіональної політики та місцевого самоврядування [Текст] / за заг. ред. А. П. Яценюка. — К. : Парламент. вид-во, 2007. — 608 с.

СОСТОЯНИЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИИ ЕВРОПЕЙСКИХ ПРАВОВЫХ СТАНДАРТОВ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ В УКРАИНЕ

Демченко И. С.

Исследовано состояние имплементации европейских правовых стандартов местного самоуправления в Украине. Рассмотрены и проанализированы ключевые положения международных документов, содержащих европейские правовые стандарты местного самоуправления, оценена степень их имплементации в законодательство Украины. Констатирована необходимость обязательного использования европейских правовых стандартов при нормотворческой работе в сфере местного самоуправления.

Ключевые слова: европейские правовые стандарты местного самоуправления, местное самоуправление, Совет Европы.

TO THE STUDI OF IMPLEMENTATION OF EUROPEAN LEGAL STANDARDS CONCERNING LOCAL GOVERNMENT AT UKRAINE

Demchenko I. S.

The article is dedicated to the study of implementation of European legal standards concerning local government at Ukraine. The author examines and analyzes the key provisions of international documents containing European legal standards of local government, assesses their implementation into Ukrainian legislation. The author states the necessity of compulsory usage of European legal standards in the rule-making in local government's sphere.

Key words: European legal standards of local government, local government, Council of Europe.